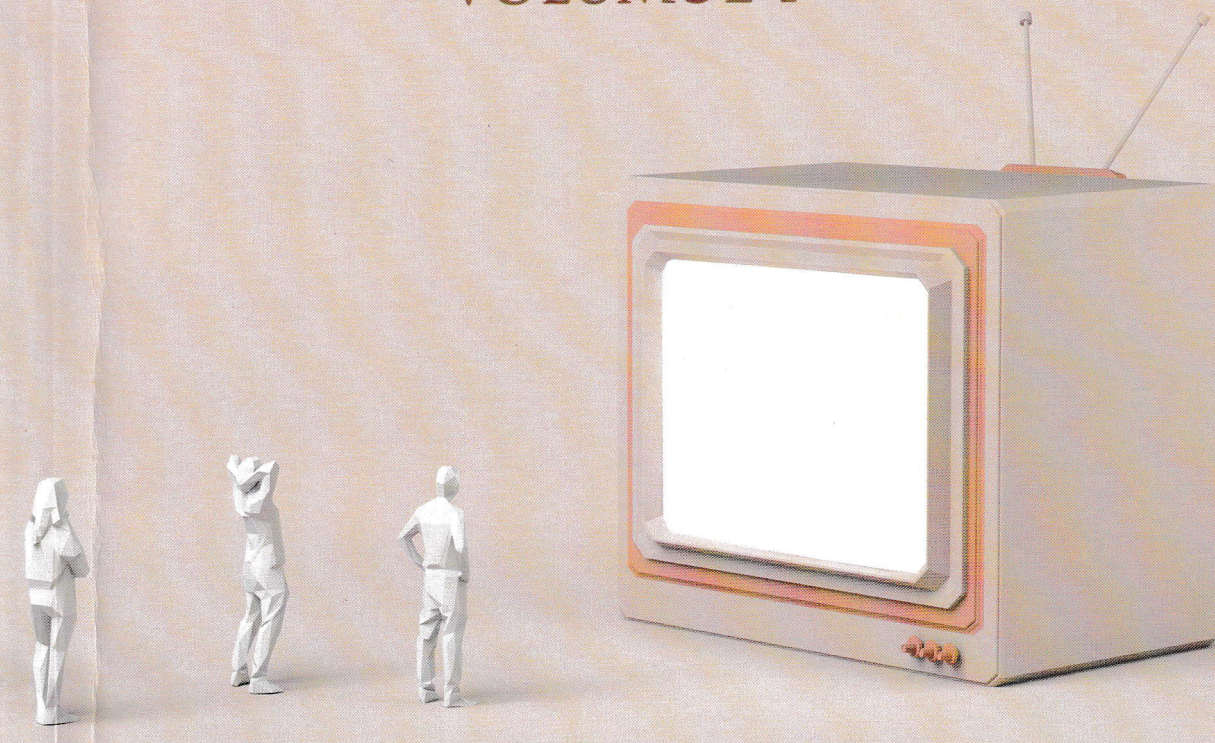
GABRIEL MUGUREL DRAGOMIR

DEVIANŢA ŞI DELINCVENŢA JUVENILĂ SUB INCIDENŢA MASS-MEDIA

INCURSIUNE TEORETICĂ
VOLUMUL I

LOGIE

PRO UNIVERSITARIA

III 267160(1)

Gabriel Mugurel DRAGOMIR

Devianța și delincvența juvenilă sub incidența mass-media.

Incursiune teoretică

Volumul I

Demo
C-289011Q

289011
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECA 2

PRO UNIVERSITARIA
2021
BUCUREȘTI

CUPRINS

Argument **9**

CUVÂNT ÎNAINTE **13**

Capitolul 1
„Cearta" pentru concepte, adică ce sunt devianţa şi delincvenţa **19**
1.1. Norma socială – punct de pornire în studierea devianţei 19
1.1.1. Sancţiunile sociale 25
1.1.2. Norme şi sancţiuni juridice 27
1.1.3. Conformitatea socială 28
1.2. Devianţa – un rău necesar? 30
1.2.1. Relativitatea şi universalitatea devianţei 33
1.2.2. Funcţiile şi disfuncţiile sociale ale devianţei 37
1.3. Delincvenţa, infracţionalitatea şi criminalitatea ca tipuri de deviantă socială 38
1.3.1. Dimensiuni ale infracţionalităţii 40
1.3.2. Tipologia infracţiunilor 43
1.3.2.1. Forme ale infracţiunilor după subiect, sau după făptuitori 44
1.3.2.2. Forme ale infracţiunilor după gravitate 46
1.3.2.3. Infracţionalitatea în funcţie de mediul de defăşurare 47
1.3.3. Tipologia infractorilor 49
1.4. Delincvenţa juvenilă 51
1.5. Minorul delincvent şi legea penală 53
1.5.1. Evoluţia sistemului de reeducare a minorilor infractori până la Codul penal din 1936 53
1.5.2. Evoluţia sistemului de reeducare a minorilor infractori, de la adoptarea Codului penal din 1969 până în prezent 55
1.5.3. Consecinţele răspunderii penale a minorilor 56

Capitolul 2
Adolescenţa, între normalitate şi devianţă **59**
2.1. Profilul general al vârstei 59
2.2. Adolescenţa, între normalitate şi devianţă 62
2.3. Adolescenţa şi procesul de socializare 64
2.4. Noţiunea de predelincvenţă juvenilă şi rolul ei în evaluarea comportamentului adolescenţilor 68
2.5. Relaţia între predelincvenţă şi delincvenţa juvenilă 70
2.6. Concepte corelate „predelincvenţei juvenile" 71

Capitolul 3
Teorii explicative ale devianței și delincvenței **75**
3.1. Introducere 75
3.2. Teoriile economice 77
3.3. Teoriile embriogenetice 78
3.3.1. Teoria caracterului criminal înnăscut, formulată de Cesare Lombroso 78
3.3.2. Teoria comportamentului criminal, ca anomalie genetică 81
3.3.3. Teoria condiționării 84
3.3.4. Teoria constituțională 84
3.4. Teorii care supralicitează importanța cauzelor individuale de factură psihologică 86
3.4.1. Teoria agresivității înnăscute 86
3.4.2. Teoria rezistenței la frustrare 91
3.5. Teorii de factură psihosocială 94
3.5.1. Teoria controlului psihosocial 94
3.5.2. Teoria autocontrolului sau a înfrânării 95
3.5.3. Teoria învățării sociale 95
3.5.4. Teoria asocierilor diferențiale 101
3.5.5. Teoria influenței negative a televiziunii 103
3.6. Teorii sociologice 104
3.6.1. Teoria „dezorganizării sociale" 104
3.6.2. Teoria „subculturilor delincvente" și a „grupurilor de la marginea străzii" 106
3.6.3. Teoria „etichetării sociale" 108
3.7. Perspective teoretice asupra surselor de influențare a devianței 111
3.7.1. Căldura 111
3.7.2. Zgomotul 112
3.7.3. Vântul 113
3.7.4. Armele sau alte simboluri ale violenței 115
3.7.5. Durerea fizică și morală 115
3.7.6. Atacul sau provocarea directă 115
3.7.7. Aglomerația 115
3.7.8. Alcoolul și drogurile 115

Capitolul 4
Istoricul cercetărilor privind influența mass-media asupra devianței și delincvenței **121**
4.1. Efectele produse de mass-media 122
4.2. Teorii asupra efectelor și funcțiilor mass-media 128
4.2.1.Teoria „glonțului magic" 128
4.2.2. Studiile Fondului Payne-primul studiu științific al comunicării de masă 131
4.2.3. „Invazia de pe Marte"- emisiunea SF care răspândește panica în America: cercetări 134
4.3. Extinderea efectelor mass-media asupra comportamentului social 139
4.3.1. „Efectul Rambo" 144
4.3.2. „Efectul Slacker (de nepăsare) 147
4.3.3. Efectul vizionării filmului animat „Beavis și Butt-Head" 149

4.3.4. Efectul Werther: sinuciderea ca act imitativ 153
4.4. Contribuții românești la cercetarea devianței și delincvenței 157
4.4.1. Cercetări uni- și multidimensionale premergătoare sau derivate din legislația penală din 1936 158
4.4.2. Cercetări și studii asupra delincvenței juvenile efectuate în perioada postbelică, până la intrarea în vigoare a Codului penal din 1968 159
4.4.3. Studii și cercetări efectuate după intrarea în vigoare a Codului penal din 1968 159
4.5. Comunicarea agresivității 160
4.5.1. Semnificațiile atitudinilor corporale 160
4.5.2. Modalități ale exprimării agresivității fizice 161
4.5.3. Forme ale agresivității prin cuvânt 163
4.5.4. Comunicarea agresivității prin imagine vizuală 166

Capitolul 5
Aspecte ale devianței și delincvenței juvenile în zilele noastre 169
5.1. Delincvența juvenilă în România: stare de fapt, tendințe, soluții 169
5.2. Dinamica fenomenului delincvenței juvenile evidențiată în date statistice 170
5.3. Aspecte ale delincvenței juvenile prin prisma fenomenului „copiii străzii" 173
5.3.1. Considerații generale privind „copiii străzii" în România 175
5.4. Copiii și piața sexului 178
5.4.1. Pedofilia, prostituția juvenilă și exploatarea sexuală a copiilor 179
5.4.2. Extinderea și proliferarea pedofiliei în România în perioada de tranziție 180
5.5. Consumul de droguri la adolescenți 181
5.5.1. Principalele profile de drogomanie 182
5.5.2. Factori stimulativi sau inhibitori ai consumului de droguri 185
5.6. Fenomenul suicidar la copii și adolescenți 187
5.7. Fenomenul satanist 188
5.7.1. Tipologia mișcărilor sataniste 190
5.7.2. Comportamente simptomatice 191
5.7.3. Elemente de psihosociologie a grupului satanist 192
5.7.4. Câteva caracteristici ale fenomenului satanist din România 193
5.8. O nouă cultură feminină: „GRRBL POWER!" - fata puternică 194

Concluzii 197

BIBLIOGRAFIE 205